

GLASOVA Panorama

KRANJ, 12. OKTOBRA 1963

STEVILKA 40.

Lepotica

se ni
razpočila

V HOTELU »Argentina« v Dubrovniku stane v sobi z dvema posteljama ameriška lepotica Jayne Mansfield, ki že nekaj časa snema v Dubrovniku. Plavolasa ameriška igravka ni samo lepotica Hollywooda, temveč tudi žena, ki ima najlepše prsi v Ameriki. Ženska, ki je postala simbol erotikе današnjega sveta, ni takšen greh kot jo prikazujejo v filmih.

Novinarjem v Dubrovniku je igravka odgovorila: »Če bi morala snemati brez svojih otrok, bi toliko mislila na nje, da ne bi mogla delati.«

Sicer pa, o družini Mansfield govorijo povsod v Dubrovniku. Krožijo govorice, da so igravkini otroci razbili pohištvo v hotelu »Argentina«, da so pokvarili dvigalo in razbili žarnice. Prav tako so krožile po mestu govorice o igravkinih psih. Toda tisti, ki živijo v bližini igravke, vedo povedati, da govorice ne držijo.

Predolimpijski portret

27-letni član smučarskega društva Mojstrana FRANC LAKOTA se letos še prav posebno skrbno pripravlja na smučarsko sezono, saj se bo kot član naše tekaške reprezentance februarja po vsej verjetnosti udeležil olimpijskih iger v Innsbrucku. Na skupnih pripravah na Pokljuki se je kar dobro znašel v izbrani družčini tekmecev s tekaških smučin, vendar se tudi »uradnega« razgovora ni branil, čeprav smo ga za to zbudili iz opoldanskega spanja.

• Koliko časa že nastopate kot smučarski tekač? »Tekmovati sem začel pred desetimi leti, ko sem bil še mlajši mladinec. Prvič sem tekel v Mojstrani na nekih tekmah v počastitev dneva JLA; tedaj se sicer nisem kdo ve kako dobro odrezal, veselje do tega športa pa sem kljub temu dobil.«

• Kdaj ste dosegli kak vidnejši uspeh?

»To je bilo že dve ali tri leta kasneje na državnem prvenstvu Partizana, kjer sem bil prvi med mlajšimi mladinci. — Na članskem državnem prvenstvu na Ravnhem sem bil drugi (za Komarjem iz Gorij, ki je že prenehal tekmovati), kar je doslej moja najvišja uvrstitev.«

• Kako ste trenirali pred skupnim treningom na Bledu in Pokljuki?

»Treniral nisem veliko, ker za to nisem imel dosti časa. Zaposlen sem namreč v jeseniški Železarni, in sicer delam v treh izmenah, ki terjajo zelo veliko poti. Domov se vozim z vlakom, tako da se tudi na poti precej zamudim. Vendar pa gredo vsem športnikom v železarni zelo »na roko«, saj so olimpijskim kandidatom odobrili 70 dni izrednega plačanega dopusta, skrbijo pa tudi za to, da bodo na primer mene premestili na dvoizmensko delovno mesto, s čimer bom glede treninga mnogo na boljšem.«

• Kdo je v vašem društvu tekačem za vzor?

»Predsednik Lojze Klančnik, ki je bil svoje dni najboljši tekač pri nas.«

• Kaj pravijo starši o vašem športnem udejstvovanju?

»Vprašujejo me, kdaj nas bo srečala pamet!«

J. Žontar

Duo DD — prisoten

Marko Novosel — odsoten

TISTI, ki so že pred začetkom letošnjega opatijskega festivala napovedali žalostne večere v kvarnerski festivalni dvorani imajo najbrž občutljiva ušesa in ravno hrbtenico. Povprečneži so bili zadovoljni z enoličnostjo, s popevkami in nastopi. Slovence zadene za polom ali uspeh zelo majhen delež krivde, ker skoraj niso bili zastopani.

Pravijo, da je šel letošnji festival en korak naprej, dva koraka nazaj. Naprej je odšel vsekakor v izvedbi popevk, ki so bile nekatere zelo dobre. Korak nazaj: v besedilih in enoličnosti viž.

Sicer pa sodbe o festivalih ne dajejo od ljudstva izvoljeni sodniki. V zabavni glasbi so sodniki strokovnjaki in kritiki. Če eni pravijo, da je festival črn, bodo drugi govorili, da je bel. Tako je na festivalih vedno.

Naša ljubljanska hiša zabavne glasbe to pot ni poslala na festival stare slovenske rekorderke Marjanec Deržaj, ki jo po številu nastopov na opatijskem festivalu uvrščajo med redne udeležence. Z nogo v mavcu ali v bolniškem vozičku bi ji bilo težko peti pred mikrofonom.

Če bi po prvih večerih nopravili o letošnjem festivalu majhno ljudsko glasovanje, bi volilne listke izpolnili s takšnimi pripombami. V teh volilnih listkih bi bilo veliko resnice:

• Festival smo poslušali z dolgočasjem. Nismo slišali novih vedrih in duhovitih popevk. Izvedbe so si precej podobne.

• Občutek imamo, da so si popevke med seboj podobne kot jajce jajcu. Ni bilo popevke, ki bi izstopala.

• Skladatelji ne uporabljajo narodnega melosa, ki je bogat po ritmiki in raznovrstnosti. Veselih melodij je bilo tudi tokrat zelo malo.

• Sestavina festivala je sentimentalna. Pogrešamo humorja v glasbi in pri besedilih.

• Opatija ima že svoj sloves. Mislimo, da tudi letos ni čisto odpovedala. Skodovalo pa ji ne bi več vedrine.

• Festival boluje za povprečnostjo. Tokrat je veliko tudi posnemanja. Zakaj se moramo skoraj pri vsaki popevki razjokati? *

Franc Lakota

Festival eno lič nosti

Nocoj bo znana popevka
leta — Letošnji festival ni
veliko odkritje — Marja-
ná Deržaj v mavcu —
Zakaj je v dvorani tako
dosti žalostnih viž

**Ali kolonializma
še ne bo konec?**

Malezija - državna tvorba „od zgoraj“

Zaščitila bo britanske koristi

Po starih zakonih nastane država iz naroda in izraža njegovo voljo, zavzema teritorialno enoto, ki predstavlja celoto v etnografskem in geografskem pogledu. Toda Maleziji manjkajo prav vsi ti elementi. »Naredili« so jo iz nekdanjih britanskih kolonij Malaje, Singapura, Sarwaka in Severnega Bornea. Sedaj niso več prave kolonije, ampak bri-

tanske kolonije, združene v bivacev je 45 odstotkov Malezije, ki ščiti britanske interese. Britanija se boji za velika rudna bogastva, ki so v teh deželah, boji se za pomorsko bazo Singapore, ki poleg Hong-Konga ena največjih pristanišč v tem delu Azije.

Ali bo postala središče novih nemirov?

Novi državi se torej ne obeta lepo in mirno življenje. Koristi od države bo imela le Britanija. Za prebivavce pa nova viada ne bo dosti spremenila življenja; le toliko, da se bodo odnosi s sodobnimi zaostri. Lahko pa se vprašamo, ali ne bo Malezija postala vir novih nemirov in s tem nevarnost v svetu?

De Gaullove muhe

CHARLES DE GAULLE je naročil pri tovarni Renault in Citroen nov državni voz. Poleg telefona in zaves naj bi imel tudi premični sedež, ki bi se lahko toliko dvignil v višino, da bi ljudstvo lahko pozdravljal kar sede. Vendar se bo za model odločil šele, ko bo videl izdelke obeh tovarn.

Sodobno nakupovanje

AGENT NEKE ameriške veleblagovnice je opazoval moža, ki je pri ogledu blaga ves čas govoril v miniaturni oddajnik. Približal se mu je in ga vprašal, kaj pomeni to svojevrstno obnašanje. Mož mu je odvrmil, da ni nič posebnega, samo z ženo govoril in ji poroča o vrstah blaga in ceni. Žena je namreč bolna in tako ni mogla sama v blagovnico, mož pa seveda potrebuje njenih nasvetov.

Zbiravec besed

MED NAJRAZLICNEJSIMI zbiravci je gotovo posebej švedski prisaniški delavec Karlsson, ki zbira besede in tudi stavke v vseh jezikih. Pri delu v pristanišču se je naučil nemško, angleško, rusko; celo grško in latinsko zna. Menda bo svojo zbirko uredil in izdal.

Cigaretni ogorek povzročil milijonsko škodo

KOMISIJA, ki je raziskovala vzroke požara v nekem danskem pristanišču je ugotovila, da je bil vzrok cigaretni ogorek, ki ga je odvrgel delavec. Priletel je ravno v prostor, ker je bila neka soliterna spojina. Ogenj je uničil ladjo »M/S Chile«. Škoda je bila za 3,3 milijone.

Tekmovanje v štetju bankovcev

NEKA BANKA V TAIPEHU na Formozi je med svojimi uslužbeniki priredila tekmovanje v štetju bankovcev. Zmagovatka je postala Su-Hsin-Tse, ki je v sedmih minutah in 38 sekundah naštela vsoto 20 tisoč kitajskih dolarjev. Mlada uslužbenka, ki je zmagala, mora biti zares spretna in gibčna, ker se pri štetju tako visoke vsote ni zmotila.

Podaljšanje pogodbe

RICHARD AUSTEN BUTLER, star 60 let, je stanoval 25 let v hiši na Westminstru. Z lastnikom hoče podaljšati pogodbo, vendar bo zahteval, da lastnik najprej popravi hišo. Ugotovili so, da so tapete na mnogih mestih preluknjane, poškodovan pa je tudi parket in električna napeljava.

Poročno potovanje v ječo

ROBERT SE JE poročil s svojo sestrično Patricia. Sodišče jima je zvezzo prepovedalo. Patricia je prinesla ponarejeno dovoljenje staršev, da se lahko poroči. Sodišče pa je vseeno zahtevalo, da prestopnika preživita 28 dni v ječi. Torej na poročno potovanje v ječo!

Težave tako po nastanku

Tako po ustanovitvi države so objavili tudi pristop h Commonwealthu in vojni sporazum z »mato« Britanijo, po katerem jih bo z orožjem branila nevarnosti od zunanj in znotraj. Zato ni čudno, da sta državi v sosedstvu takoj prekinile odnose z Malezijo. Indonezija in Filipini sta imeli z nekdanjo Malajo tesne gospodarske stike. Ceprav so posredovali že ZDA, sta obe državi istega mnenja, da država taka kot je predstavljena le obliko kolonializma. Na Borneu, na meji med indonezijskim in britanskim teritorijem, je prišlo že večkrat do spopadov. Posredovanje japonskega predsednika Ikeda, da bi se pomirili z malezijskim predsednikom Abdul Rahmanom ni dosti pomagalo.

Težave pa so tudi v sami državi. Sarawak in Borneo sta odrezana od Malezije s širokim kanalom južnokitajskega morja. Najbližja vez med njimi je 500 morskih milj.

V novi državi torej žive različni narodi, različne rase, ki nimajo ničesar skupnega.

Med njimi se razvija borba za oblast, katera rasa bo vodila, kateri interesi bodo jo se le za ohranitev nacizmaga?

Od 10 milijonov pre-nalnih pravic.

Letalnišče v glavnem mestu Kuala-Lampur

Malajsko dekle

Voditelj Kitajcev pa je Li Kuan Ju, ki je politično nedovisen, levicar in se tudi ne strinja s politiko LR Kitajske.

Vse druge nacionalnosti so politično neopredeljeni, bорidila, kateri interesi bodo jo se le za ohranitev nacizmaga?

Rekli so ...

»Najbolj nerazvito področje našega planeta je duševnost.«

Pearl Buck,
amer. pisateljica

»Posojilo bi lahko razložili nekako takole: človek, ki ne more plati, pripelje s seboj drugega človeka, ki prav tako ne more plati, vendar bo jamčil, da prvi lahko plača.«

Rudolf Platte,
nemški igralec

»Tudi neumnež ima včasih pametno misel — samo on se tega ne zaveda.«

Dany Key, amer. filmski igralec

»Odgovarjanje je edina stvar, ki je hitrejša od zvoka.«

Mario del Monaco,
italijanski operni pevec

Zadkiv's statue in Rotterdam

Cvetje in papagaji na ulici

Nočno kolovratjenje smo končali tako, da smo se izgubili v novem delu Rotterdama. Najprej smo povprašali za pot v pristanišče in si ta zanimivi del mesta ogledali šele drugo dopoldne.

Tudi v tem delu Rotterdama prevladujejo nizke stavbe. Potajoče stopnice, ki so skoraj obveznost za vsako vleblagovnico v Nemčiji, so tu prava redkost. Menda jih ima ena sama trgovina. Večina trgovskih stavb je enonadstropnih in tako te stopnice res niso potrebne. Kot stanovanjske hiše Holandcev so tudi trgovine svetle in prostorne, z mnogo zelenja okrog stavbe in v prostorih samih. Ne vem natančno, vendor sem slišal, da je ta novi del Rotterdama gradil arhitekt Corbusier, arhitekt, ki bo prispeval svoj delež tudi pri novi ureditvi Skopja. Ulice med posameznimi deli trgovske četrti so večinoma krite s ploščami iz pranega kamna, le glavne ulice so iz asfalta. Cvetje na ulici ni nobena redkost. Večina oken je polna raznobarnih cvetov, sredi ulic so tudi 6×6 metrov velike cvetlične grede. Umetno zasajena, suha, rogovlasta drevesa, na katerih vise pletene košare polne cvetja prav tako stote sredi ulice. Posebnost so tudi velike papige prikljenjene na verižico, ki po ves dan kričijo na mimoidoče kupce. V večjih kletkah so tudi manjše papige, na drogovih kakaduji itd. Zvečer pazniki pospravijo divje kričeče plice in jih v zgodnjih jutranjih urah spet priklenejo.

Rotterdam velja, kot sem že povedal za eno največjih pristanišč na svetu. Temu primerno naj bi bilo tudi nočno živiljenje v mestu: Moram pa povedati, da je na tem področju Rotterdam precej za drugimi razvitetimi pristanišči. Lokali so taki kot povsod drugod, vendor mnogo manj prostora in lahko bi rekel, da delujejo nekam naivno. Mornarji so nam sicer povedali, da tudi v Rotterdamu lahko najdeš beznico, kjer je vsega »z dna živiljenja« na pretek, vendor je mi nismo opazili.

Posebna zanimivost je lokal, kjer se lahko zastonj poljublja. Dekleta sedijo v lokaluh in popivajo, gostje pa, ki so ravno tako razpoloženi, da bi se poljubljali, vstopijo, plačajo nekaj za pijačo (seveda ne samo zase) in se potem

lahko nekaj časa poljubljajo. Naprej ne gredo. Nekaj bolj razgibano živiljenje ponosi je v Amsterdamu, vendor o tem prihodnjič.

Promet v Rotterdamu

Pri nas mnogo pišemo o ureditvi prometa, o prometnih nesrečah, o nevzgojenosti avtomobilistov, mopedistov, pešev, kolesarjev... V deželah, ki smo jih obiskali, je promet, lahko bi rekel, dobro urejen. Posebno v Franciji in Holandiji. Že takoj nam je padlo v oči tole: ceste so bile brez vsakršnih črt in puščic ter podpuščic kot pri nas. Samo zebre iz belega kamna, tako da jih ni treba vsakih štirinajst dni pleskati, označujejo prehode za pešce in to je vse. Nobene nervoze, če kdo prečka cesto tam, kjer ni zebre. Nobenega piskanja, če greš čez cesto, ko je na semaforju rdeča luč. Vozniki v avtomobilih ne cutijo potrebe, da bi te takoj prekleli, ko jim prideš pred avto ali pa da bi te obsuli s prijaznimi vzdevki. Če povzročiš nesrečo, ko prečkaš cesto pri rdeči luči, si seveda sam krije, če pa se ne zgodi nič, je vse v redu. Voznik samo rahlo zmaje z glavo, počaka, da napraviš svoj izlet po zebri do konca in nato odpelje naprej. Tako je v Holandiji. Tudi kolesarji imajo tam posebne navade. Nobena redkost ni, da se na enem kolesu peljeta dva. Tudi po parkih se kolesarji lahko vozijo. Tam, kjer so na primer v parku stopnice, je pri robu stopnic še klanček širok nekaj več kot pol metra, kjer se lahko pelje kolesar. Vožnja vštric

v zadnji levi blatnik pred njim vozeče žabe. Blatnik je odletel. Avtomobila sta se ustavila. Vozača sta se pozdravila in se popraskala po glavi. Sklonila sta se k nesrečnemu blatniku in ga poskušala pritrditri nazaj. Eden za drugim sta nato zmajala z glavo in ga spet spustila na tla. Vozač Dauphina je odpril denarnico in potegnil iz nje nekaj guldnov. Stvar je bila opravljena. Policaja nisem videl.

Živalski vrt

Uradni naziv te silno zanimive ustanove meseta je Blijdorp ZOO. Tu lahko vidite živali ne v kletkah, ampak v njihovi naravnih okolicih. V prosti naravi, na velikanskih travnikih, v ribnikih, potokih, med skalovjem in tako naprej. Težko si je predstavljati, koliko večje doživetje za človeka je obisk v takem živalskem vrtu od doživetja, ki ga imaš ob umazani kletki, v kateri se žival le s težavo premika ali pa se ji sploh ne ljubi. Izredno število živali, ki jih lahko opazuješ v njihovem naravnem okolju dopolnjuje tudi veliko število rastlin. Na moč posrečen izbor iz vsega, kar zeleni in cvete na našem planetu, lahko tukaj opazuješ bodisi na prostem ali pa v ličnih tropskih in subtropskih rastlinjakih. Če pa vreme ni posebno naklonjeno obiskovalcu, lahko v zaprtih prostorih vidi toliko zanimivega kot zunaj. Na prigovaranje naših zagrebških sopotnic in Beograjdana Laze, ki so bili stalni gostje živalskih vrtov, smo si ga ogledali tudi mi in ni nam bilo žal.

Muzej

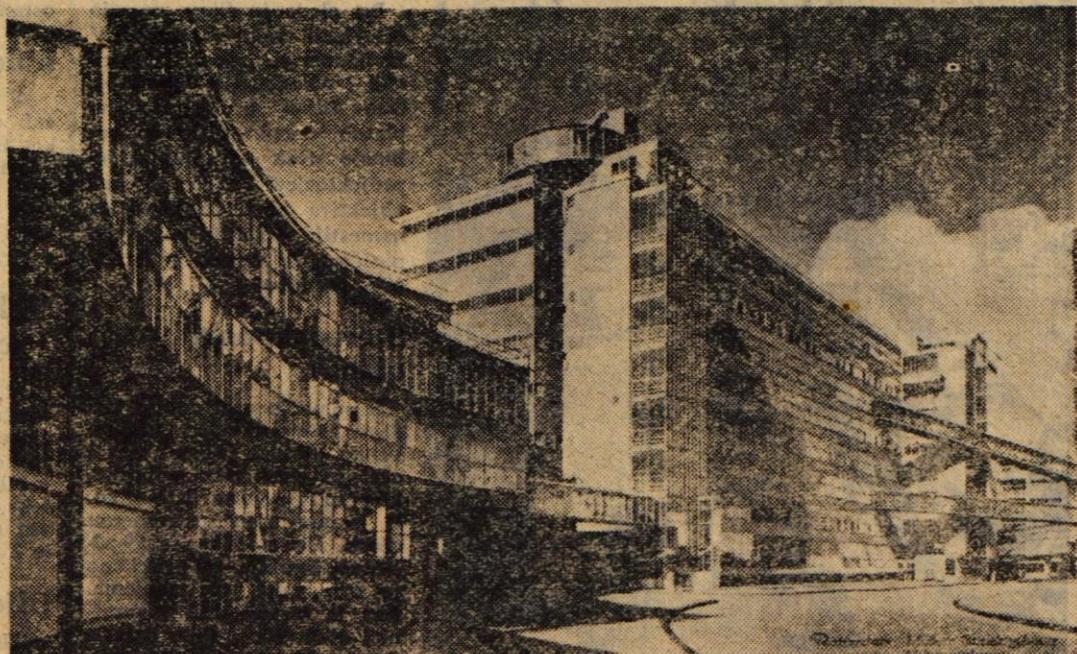
Holandija ima v svojih muzejih neprecenljivo vrednost v številnih slikah Rubensa, Rembrandta, njunih sodobnikov, naslednikov, predstavnikov slavne flamske slikarske

Mirna rotterdamska noč

je popolnoma vsakdanja. Vse gre sicer precej počasi, brez naglige, vendor je samo tako mogoče puščati vsem toliko pravic. Sploh bi lahko rekel, da je v Holandiji morda še najmanj čutiti naglico in direndaj, ki je tako značilen za vsa moderna mesta in sploh za živiljenje našega časa. Ljudje si vzamejo čas za svoje opravke. Videl sem prometno nesrečo. Zaletela sta se avtomobil »žaba« in »Dauphine«. Bolj rečeno malo »Dauphine« je pri prehitevanju udaril

šole. Rotterdamski muzej je prav tako eden zelo zanimivih in dobro obiskanih muzejev v Holandiji. Tam se srečavajo hrupni ameriški turisti, ki ne vedo, kaj bi počeli v muzeju, ker so jima pri vhodu pobrali fotoaparate, umetniško navdahnjeni Francozi, ki postavajo pred slikami in vzdihajo, Nemci, ki pogledajo vse silno hitro, in domači Holandci, ki si v največjem številu ogledajo hale muzeja Boymans — van Beurteningen.

Mito Trefalt

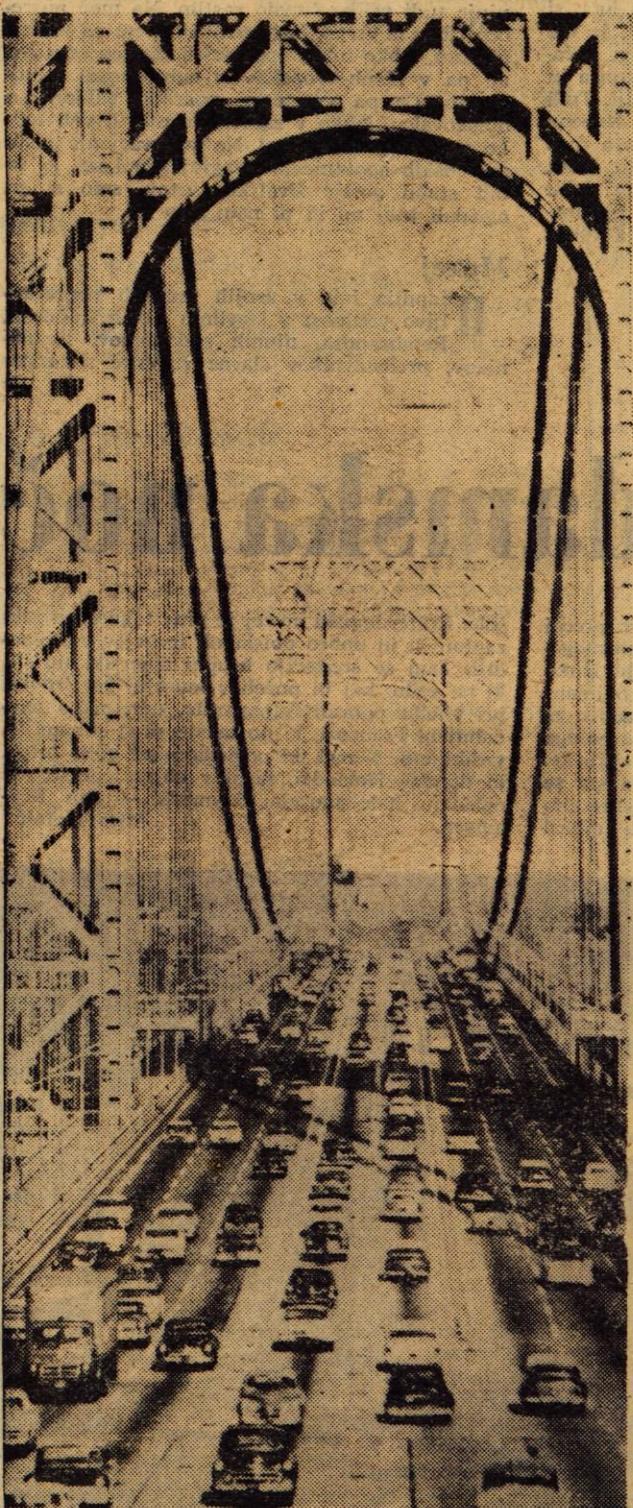
Moderna tovarna v Rotterdamu

Sodelavci vseveznega znanstveno raziskovalnega kinofoto inštituta izpopolnjujejo tridimenzionalni film, ki ga v Sovjetski zvezi imenujejo STEREO-KINO. Dvorana, v kateri take filme začasno prikazujejo, je urejena v enem izmed paviljonov razstave dosežkov narodnega gospodarstva.

Prvi koraki

Gledavci si namestojo posebna očala, ki jih dobijo skupaj z vstopnico. Pri pogledu na ekran gledavci občutijo neskončnost zračnega prostora, gredo mimo vodnjakov, parkov in paviljonov filma »Večer v Moskvi«, ki razstave. Nad njimi se posneli v laboratorijih

mikajo krošnje dreves, dekle vrže v dvorano cvetje in to pada nekam zelo blizu. To so nekakšni prvi koraki tridimenzionalnega filma. Venčanje na ekran gledavci občutijo, da gledavci v taki dvorani prostora, gredo mimo vodnjakov, parkov in paviljonov filma »Večer v Moskvi«, ki razstave. Nad njimi se posneli v laboratorijih

Na sliki vidimo most George Washington, ki povezuje New York z mostom Forth Lee v državi New Jersey

Film

v treh razsežnostih

omenjenega inštituta v sodelovanju s podjetjem »Mosfilm«.

Tri razsežnosti

Učinek globine je mogoče jasno občutiti. Vsi predmeti na ekranu imajo tri razsežnosti, igravci pa so neposredno pred gledavci. Stereofonska glasbena spremljava ta učinek še povečuje.

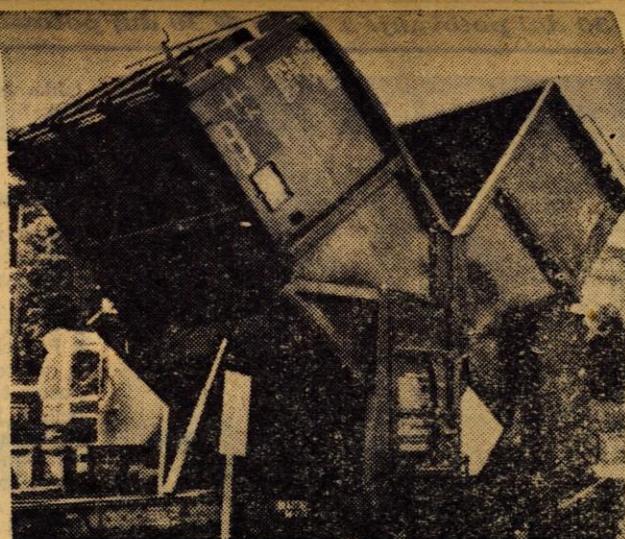
Kako so rešili to nalogu? Nastajajoči stereofonski film — navaden ali v cinemascopu — snemajo z dvema kamarama, ki imata objektive pomaknjene za nekaj centimetrov. Tako dobijo dva filma: enega, ki je tak, kot da bi ga gledali le z levim očesom in drugega z desnim.

Pri gledanju filma morajo oči videti vsako sliko zase. V ta namen so inženirji izkoristili polarizacijo svetlobe. Oba filma projicirajo na platno naenkrat in s pomočjo dveh navadnih kino-projektorjev. Vend然 pa pred objektiva obeh projektorjev namestijo polaroid — tanko ploščico, ki opravi polarizacijo svetlobe.

Stereoskopski učinek

S pomočjo očal dobijo gledavci stereoskopski učinek. Vsako izmed obeh stekel očal je prav tako polaroid, ki prepušča samo tisto sliko, ki je namenjena ustrezemu očesu. Druga slika se 99-odstotno izgublja in praktično je oko sploh ne sprejema. Ker je žarišče slik v mrežnici obeh očes, slika ustvarja popoln vtis treh dimenzij.

Ecran v dvorani mora oddijabati čimveč svetlobe, ki

Prve tovorne vagone, ki se takole razkladajo, so izdelali v Zahodni Nemčiji

razsežnostih

pada nanj, in ne sme porušiti ravni njene polarizacije. Stereoskopske filme bodo kmalu začeli prikazovati v Tem zahtevam popolnoma ustrezni ekran iz aluminija. »Rekord«.

ZANIMIVOSTI

Trd bencin

Menda bodo nekatere ameriške petrolejske družbe v kratkem začele prodajati bencin v trdnem stanju. Bencin je v drobnih kapsulah, ki jih je mogoče zdobiti s pritiskom roke in bencin je spet eko. Vozniki lahko vzamejo iz škatle toliko bencina, kolikor jim je potrebno, kapsule se potem spet same strnejo in preprečijo izhlapevanje.

Ostanki prahloveka

V začetku tega meseca so v goratih predelih Jave odkrili kosti prahgodovinskega človeka iz plio-pleistocenskega obdobja, ki je bilo priča nastajanja prvih razumnih bitij. Na Javi so ob koncu preteklega stoletja prvikrat odkrili ostanke tega našega prednika.

Polet z zmajem

V zadnjem času so se v vrsto zabav na luksuznih plažah uvrstili še zmaji, ki so izdelani na istem principu kot tisti, s katerimi se igrajo otroci, le da so večji. Smučarja na vodi in z velikim zmajem na sebi vleče motorni čoln po vodi toliko časa, da doseže primerno hitrost, potem pa se smučar dvigne v zrak tudi do 30 metrov visoko. Na tak način lahko premaga razdaljo enega kilometra.

Mehanični maček

»Če mačke ni pri hiši, miši plešejo,« pravi star pregovor. Japonci pa so izdelali mehanični nadomestek za ta žival, ki naj ustrahuje tako miši kot tudi mačke. Ko se »mehanični maček« priključi na električni tok, vsakih nekaj minut glasno mijavka, v mraku pa mu oči takoj žarijo, da poženejo strah v kosti vsem mačkam in mišim v bližini. Najvažnejše je seveda to, da je »mehanični maček« zelo čist in tudi ne povzroča nikakršne škode. Ratenega tega je tudi poceni, saj bi v našem denarju veljalo 2 tisoč dinarjev.

Olje proti alkoholu

Nek angleški zdravnik priporoča vsem, ki se ne morejo upirati alkoholu, da vsak dan popijejo žlico olja. Olj menda zmanjšuje željo po alkoholu in je menda zmožen alkoholike odvrniti od pijače.

Nega

Mali nasveti

• **TREPALNICE** si vsak večer prekrtačite z malo ščetko, na katero ste kanili kapljico ricinusovega olja. Prav tako obrvi. Če imate zelo močne obrvi, si jih lahko nekaj izpultite, vendar si prej kožo namastite, delo vam bo šlo laže od rok.

• **OČEM** ne de dobro, če jih preveč varujemo ali obratno. Tako je zelo zmotno, da nekateri ljudje vedno nosijo temna sončna očala, kot je seveda tudi napak, da kratkovidni in daljnovidni ne nosijo očal.

• **LASE** si ne umivajmo prepogosto, drobna masaža pa jim bo vedno dobro dela. Pred spanjem si jih vedno temeljito prečešite.

Ali ste

rojeni za samsko življenje?

Nekatere žene — lahko rečemo — so rojene, da živijo samsko življenje. Nekatere pa se le poročijo in so prav idealne matere in žene. Če spadate k tem, boste ugotovile, če iskreno odgovorite na naslednja vprašanja.

1. Ali ste živahni in polni humorja samo takrat, kadar so v družbi tudi moški? da ne
2. Ali greste radi sami na dolge sprehode? da ne
3. Ali si kupite obleke ali nakit samo sebi v veselje? da ne
4. Jemljete svoj poklic predvsem kot denarni vir? da ne
5. Radi priedete v svojem stanovanju živahne večere s prijatelji in prijateljicami? da ne
6. Se spoznate na vozni red? da ne
7. Ali bi vam pomenilo veliko žrtev, če bi morali opustiti branje v postelji, telovadbo, kozmetiko? da ne
8. V primeru težje bolezni — ali bi načelno raje poklicali zdravnika ali zdravnico? da ne
9. Vam je dosti do tega, da ljudje pohvalijo vaš okus v opremi stanovanja in kuhanja? da ne
10. Ali živite raje v današnjem času kot pa v času vaših starih mam? da ne
11. Ali greste radi v kino, gledališče ali muzej le, če vas kdo spremlja? da ne
12. Se vam zdijo dojenčki v glavnem grdi? da ne
13. Ali radi povabite prijatelje na kosilo, ki ste ga posebno lepo pripravili? da ne
14. So vam samotne ceste kakor tudi temna osamljena stanovanja odprtina? da ne
15. Je odvisno vaše samospoštovanje predvsem od finančne samostojnosti? da ne

Vprašanja 2, 3, 5, 6, 7, 12, 15 zahtevajo pozitiven odgovor, medtem ko vprašanja 1, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 14 negativnega. Za vsak pravilen odgovor si zapisite eno točko in si nato preberite izid.

10–15 točk

Če se boste poročili s partnerjem, ki se nagiba h gospodarnosti, imate le majhne možnosti, da boste imeli harmonično zakonsko življenje, in to prav zato, ker ne spadate ravno med prilagodljive ljudi. Sami sebi zadovoljite. Zakon vas bo osrečil le, če vam bo nudil več kot oskrbo in varen pristan, sicer je bolje za vas, da ostanete sami.

5–10 točk

Čeprav se ukvarjate z misljijo na poroko, ker se včasih počutite precej osamljeni, je vaše hotenje po samostojnosti tudi veliko. Prav zaradi te lastnosti pa ste bolj zbirčni kot povprečna žena. Odločitev ali bi se poročili ali ne, vam ni najlažja.

0–5 točk

Zelja, da boste koga osrečili, je v vas zelo goreča. Srečnejši boste, če tudi ne v najlepšem zakonu, kot pa, da bi ostali sami. Življenje brez družine in doma vam le malo pomeni.

• **ŠČITNIKE ZA ROKAVE** lahko naredimo iz tankega polivinila. Ščitijo nam obleko, tako da včasih tudi z dolgimi rokavi lahko pomijemo posodo ali operemo kakšna perila. Taki ščitniki bodo dobrodšli tudi v raznih poklicih — v mesnici ali v prodajalni živil.

• **ZMEČKANO VOLNENO OBLEKO** obesimo v vlažen prostor ali pa malo navlažimo zmečkana mesta. Obleka se bo zravnala.

• **BELA VOLNA** ne porumeni, če dodamo milnici, v kateri jo premo, nekoliko boraksa. Ostane tudi prožna in mehka. Boraks dodamo tudi vodi, v kateri jo izplaknemo.

Premalo tehtam

Dosti več slišimo o shujševalnih kurah in pogoste prisluhnemu pogovoru žena, ki bi rade shujšale, kot obratno. Pa je vendar med nami tudi nekaj tistih, ki bi rade več tehtale.

Suhost je lahko prehodnega značaja. Z dobro prehrano, zadostnim spanjem lahko pridobimo zopet normalno

telesno težo. Drugače pa je pri dedni suhosti in pri rapičnem hujšanju. Na vsak način se posvetujmo z zdravnikom, utegnejo pa koristiti tudi naslednji elementi. Seveda se pa moramo zavedati, da v enem tednu ne bomo pridobili zaželenih kil. Le z dosti volje, samopremagovanja bomo dosegle zaželen uspeh.

V primeru, če je suhost zdravju škodljiva, bomo začele z zdravljenjem z vso resnostjo. Menjanje klime, vsaj za nekaj dni, je zelo dobro. Ali nam bo bolje koristil morski ali višinski zrak, nam bo povedal zdravnik. Med drugimi činitelji so vzroki suhosti tudi živčnost. Zelo občutljivi in nervozni ljudje so redko debeli. Naj tak človek použije še takoj obilne količine hrane, na teži se mu ne bo poznalo.

V primerih večne živčne vznemirjenosti mora pomagati zdravnik in bolnik mora najprej živčno ozdraveti. Slabotni ljudje naj si med delom privočijo vsaj nekaj minutni odmor. Vsa težja dela naj raje opravljajo v dopoldanskih urah.

Suhii ljudje morajo spati osem do deset ur. Če ne morete toliko časa spati, vsaj počivajte in mirujte. Še nekaj — za vas posebno velja pravilo, da je spanec pred polnoči dvakrat toliko vreden.

Zjutraj zajtrkujmo obilno in ne hitimo. Použijmo okusno pripravljene ovsene komšice, sadni sok, mleko ali kakao, med in kruh.

Kosilo naj bo obilno. Veličko testenin, prikuhe in juhe naj bodo pripravljene s prežganjem in smetano. Sadje, vsebuje dosti grózdnega sladkorja, torej je redilno in ga bomo pojedie, kolikor ga bomo mogle. Malice in večerja naj bodo tudi kalorično visoki. Pred spanjem popijmo še osladkano mleko, banane ali košček mlečne čokolade. Da bomo imele večji apetit, naj ne bo dneva, da ne bi naredile vsaj kratkega sprehoda.

Enodelna obleka z značilnim koničastim ovratnikom, ozkim, le rahlo oprijetim pasom ter rokavi z manšetami je prav primerno oblačilo v toplih jesenskih dneh

MNOGI STORIVCI kaznivih dejanj predejo svoja dejanja na zelo tankih nitih. Ne spamejte jih kaznovanje in staro pravilo, da na svetu pridejo tudi dobro zamišljena in preračunana dejanja na dan. Tri dni, v sredo, četrtek in petek je na začetni klopi okrožnega sodišča v Kranju sedel BERNARD ŠTEFANEC, ki je v pičilih štirih mesecih, kar na tekočem traku delal kazniva dejanja. Kradel je, goljufal, ponarejal uradne listine, izsiljeval in verjetno bi tudi ubijal, če se ne bi njegov poskus izjalovil. Storivec našteti kaznivih dejanj tudi pred tem ni bil nedolžen. Proti zakonu se je že večkrat pregrešil. V njegovih sodnih zapiskih stoji, da je bil že trikrat obsojen za tativine, enkrat pa zaradi uboja iz malomarnosti.

Storivec številnih kaznivih dejanj na začetni klopi

Izsiljevavec v pasti

Izsiljevalno pismo

L etos petega aprila je dobil Janez Potočnik iz Zubukova, ki je v bližnji okolici znani kot domači zdravnik, pismo iz izsiljeval-

no vsebino. To ni bila aprilska šala! Potočnik zdravi ljudi z zdravilnimi zelišči. Prav to okolico si je neznani izsiljevavec izbral za pritisk. S tiskanimi črkami v okorni hrvaščini je sporočil Potočniku iz Zubukova, da mu je zaradi uživanja njegovih zdravilnih zelišč umrla mati, čez dva dni pa je poginil tudi pes, ki so mu dali Potočnikovo zdravilo. Za odškodnino je neznani pisec zahteval milijon dinarjev gotovine. Določil je tudi že kraj, kamor bi moral položiti denar. Za skrivališče denarja je bila domenjena neka luknja v skali v bližini

Prošnja za znižanje zneska

Potočnik je izsiljevanje takoj prijavil. Skupaj s preiskovalci so izdelali načrt, da bi izsiljevavcu prisli na sled. Potočnik mu je lastnoročno napisal pismo, v katerem ga je prosil, da zahte-

veležniške proge, kakega pol vane znesek zniža, ker nima denarja. Pismo je odnesel v določeno skrivališče, kjer bi moral položiti denar. Čez nekaj dni je dobil odgovor. Izsiljevavec je vsoto znižal za 400.000 dinarjev. Pripravljen pa je, da je zadnji rok njegove potrežljivosti 24. april. Potočnik mu je po posvetu s preiskovalnimi organi zopet odgovoril, da skrivališče ni najbolj primerno za polog in tako visoke vsote denarja. Naj spriči tega izbere novo skrivališče. Seveda je bila okolica že nekaj dni prej nadzorovana. Ko je izsiljevavec 26. aprila nekaj po deveti uri prišel »po denar«, je nanj čakala zaseda. Milicnik Rado Urbančič mu je s svetlikom osvetlil obraz. Izsiljevavec pa je potegnil pištole in ga obstrelil. Zrno je milicnika samo opložilo na levi strani glave in mu ranilo lobanjsko kost. — Izsiljevavec je v naslednjem trenutku izginil v noč. Stekel je po cesti in zabrisal vsako sled za seboj.

Lov za izsiljevavcem

Po pobegu je izsiljevavec nekaj časa zabrisal sled za seboj. To mu je uspelo, ker je zelo hitro menjal bivališče. V času izsiljevanja ga namreč ni bilo več v Naklem, kjer je prej

delal na kmetijskem pogovori, da mu je zmanjšalo je bil pri sestavljanju izsiljevemu, temveč se je zaposilil denarja in za posojeni denar valnega pisma soudežen, v kmetijski zadrugi blizu včasih zastavljal tudi ukral glavnih krivec pa naj bi bil žalca. Kmalu pa so pretkade predmete. Jamstvo je neki Marko. Zagovarjal se je, nemu izsiljevavcu prišli na bilo tako slipo za ljudi, ki je bil v noči, ko je prišlo sled. V preiskavi in pred so misili, da imajo opravka do obračuna, v Savinjski dolini. Priče pa so izpovedale, da je 26. aprila delal samo šest ur, da ga ponoči ni nihče videl, da ni spal skupaj z ostalimi delavci in da je drugi dan izostal z dela. Ker ni imel priče, ki bi potrdila njegov alibi, je njegova obramba padla v vodo.

Kuštravi lažnivec

P red sodiščem so kuštravega Bernarda Štefanca večkrat zatolili pri laži. Veliko pa so slišali tudi o njegovi »nadarenosti«. Bil je zelo iznajdljiv v iskanju različnih poznanstev, ki jih je izrabljajal za tativine in goljužije. Nikoli ni bil redno zaposlen za dalj časa. Zaposlil se je največ kakšen mesec, da je spoznal ljudi. Na začetku je delal pridno, da je tako na zunaj napravil dober vtis. Opravljajal je povečini le priložnostna dela in se ni nikjer za dalj časa zadrževal. Preživil je se s tativinami in goljužijami. Z denarjem iz lažnih posojil je popival po gostilnah.

Kako iztrjen človek je Bernard Štefanec pove že dejstvo, da se ga je odrekel njegov lastni če. Ta je polegal, da ga je že v rani mladosti pretepel in strogo kaznoval za prekrške, vendar iz njega ni mogel napraviti poštenega človeka. Enaka usoda je doletela njegovo ženo, ki jo je opearhil, ker ga ni poznala. Zdaj se prinej oglašajo ljudje, pri katerih si je obtoženec sposojal denar. Tudi za svojega otroka se storivec številnih kaznivih dejanj ni zmenil. Ženo je pustil na cedilu, ko je dobila otroka.

NE ZGODI SE tako pogosto, da bi se letalo zaletelo v osebni avtomobil. To se je prijetilo švedskemu tehniku Björn Rosenholmu, ki ima posebno dovoljenje, da sme s svojim vozilom priti na letališče. Ko se je pripeljal na letališče je bila gosta meglia in dež, kar je napravilo zelo slab pregled na okolico. Vojaško letalo tipa DC-3 se je nenadoma pojavilo pred njim. V zadnjem trenutku se je voznik vrgel na tla svojega vozila. To mu je tudi rešilo življenje, kajti v naslednjem trenutku je letalski vijak razrezal streho avtomobila. Najprej ga je zadel levi letalski vijak, zaradi udarca pa se je vozilo pomaknilo še proti desnemu vijaku. Vozik se je zaradi udarca in strupenih plinov onesvestil in si je opomogel šele v bolnišnici. Toda še isti dan je zapustil bolnišnico in odšel domov. Življenje mu je rešila velika prisebnost.

Sodišče je zaslišalo številne priče, ki so vse bremenile obtoženca Štefaneca. Med njimi je bilo tudi veliko oškodovanec, ki jih je obtoženec s svojimi zvijačami ogoljufal in okradel. Na sliki posnetek iz sodne dvorane v Kranju

Bernard Štefanec na začetni klopi

Obrt, ki je izumrla

Na desni strani Save, nekoliko dvignjeno se razprostira naselje Stražišče in nekdaj središče sitarske obrti. Nekateri menijo, da je nastalo s staro na ozemlju freisinških škofov v 16. stoletju, drugi pa, da je bilo razvito že prej.

Delo sitarske obrti je bilo težavnino. Zimo so morali najprej oprati; »prati« pa so jo hodili na Savo. To delo pa je bilo tako naporno, da so ga opravljali lahko le moški. Oprano so posušili in zrnili na greben. Zimi, ki je ostala na grebenu so rekli »zmedenca« in so jo uporabljali za blazine. Počesano žimo pa so z vrvico zvezali v dolg »rep«, iz katerega so jo potem ženske ločile še po dolžini in barvi. Enake barve in dolžine so zvezali v »krofke« in tako so potem nosili trgovcu, da je prodajal. Sami pa so za vse to delo dobili nekaj takih knofkov in iz njih so potem tkali. Zatkanje so imeli posebne stave.

Po nekaterih podatkih so imeli pred I. svetovno vojno Stražišče še približno 500 stavov in po nekaterih hišah so tkali kar na petih. Tkali so vsi: moški in ženske; otroci in starci.

S siti so veliko trgovali z Italijo, Romunijo, Ogrsko, Nemčijo in Francijo. Nekatera so po svojih odkupovavcih dobila tudi imena: poznamo ogrčke, ta nemška sita, ta laška sita.

Sitarska obrt pa je začela po I. svetovni vojni propadati. Delo v tovarnah je postalno lažje in tako danes v Stražišču, kjer skoraj ni bilo hiše brez stavov, ne te nihče več.

Sedemdesetletnik je bil vsako jutro od sedmih do devetih v delovni sobi v Marciani, kjer je pričenjal dan in razmišljajoč in pogovori, preden se je odpovedal na delo v Gran Consiglio, beneški regent, dož, kakor ga je posmehljivo in občudovavo imenoval Fabio, vreden naslednik Foscarijev v Dandolov.

Fabia Bertaldijeva novica kajpada ni prese netila. Poročila, da se čas Bertaldijeve koalicije bliža koncu, so že nekaj dni polnila časnike. Veliki človek, je pomisli Fabio, mož, ki je bil vse: kristjan, marksist, liberal, konservativce — človek nad strankami, ki je v Gran Consiglio zmogel koalicijo iz komunistov, socialistov in křiščanskih demokratov in ji vladal nekaj let, ki pa je zdaj razpadala, ker so stranke odpoklicale svoje predstavnike.

»In kaj počne kardinal?« je vprašal Fabio. »Saj vas je vendar vselej podpiral?«

Profesor je smehlje se pogledal Fabiu. »Kardinal mi že nekaj let pridiga podobno kakor vi,« je rekel. »Pustite politiko, moj sin, pravi, ljudi najine vrste bo politika, kakršno želiva, zmlela med mlinškim kannoma. Verjamem mu in vem, da je brez moči. Njegov aparat ga obdaja.«

Fabio je občudoval Bertaldijeve hladnokrvnosti. Profesor ga je včeraj popoldne poklical in povabil, naj ga davi obicej v knjižnici, in čepravno se je Fabio vselej nejevoljno namrščil, kadar mu je Ugo sporočil, da se Bertaldi želi z njim pogovoriti, je vendarle vselej popustil, kadar je po telefonu slišal starčev glas, dostojanstveni prepričljivi glas, ki je v novejši zgodini Benetk odigral tako pomembno vlogo. —

A. A. BEG

lače. Čez dobro uro bo tamkaj stal Bertaldi, je premisljeval Fabio, in na čelu veljakov in odličnikov sprejel Gronchija. Potem bosta odšla

v Anticolegio in govorila pod Tintoretovimi slikami. Kakšen cirkus!

Imenitno se drži, je pomisli Fabio in opazoval profesorja, velikega starca, velikega tudi po telesu, ne debelusnega, temveč orjaške postave, obrite glave, z očmi, za katere se je zdelo, da nenehno strmijo nekam v daljavo, s pravilnim, lepo rezanim nosom, snežno belimi lasmi nad ravnnimi svetlimi senci; kot mož, ki gleda, kako se drobi njegov politični umotvor, se drži čudovito. Fabio in profesor sta se poznala že od osvoboditve, profesor, ki se je tedaj vrnjal z Liparskih otokov, je lahko edini preprical Fabio, da so razrožili in razpustili partizansko brigado Dona di Piave, ki ji je tedaj poveljeval; v dolgotrajnem nočnem pogovoru ga je prepričal, da revolucionarna akcija v trenutku osvoboditve ni upravičena, pomenila bi nasilno dejanje manjšine, medtem ko zdaj velja spremeniť svobodo v prostovoljno stvaritev večine; toda Fabio se ni vdal le zato, ker je sprejel politično-zgodovinski Bertaldijev razčlenitev, temveč pretežno iz praktičnih razlogov: natančno si je ogledal oporišča osme armade generala Marka Clarka v Padski nižini; Fabio z njegovima štaboma so povabili in vsem pripenjali na prsi ameriška, francoska, grška in poljska odlikovanja, pred ozadjem več tisoč Shermanov in med obedi iz vojaških kuhinj, ki so kot vsakdanjo hrano delile zrezke in beluse. Kapitulacija partizanske brigade Matteotti sedem let po prej na bojiščih Katalonije. Toda čepravno se je Fabio uklonil profesorjevim razlogom, ga ni bilo mogoče omajati, da bi še dalje sodeloval

v igri; sprva se je odtegval Bertaldijevim pozivom, ker je bil pač razočaran, kasneje pa je pobrskal po razlogih svojega razočaranja in odkril, da ni bil razočaran, ker je sodil med premagance, temveč zato, ker je revolucionar, za katero se je boril, splahnela iz ideje v izmišljavo, prav tako kot ideja o svobodi, ki jo nosila Bertaldija. In prav potek Bertaldijevega poskusa ga je izučil, da ideje zgubljajo vsebine, postajajo ničevne; na njihovem mestu so vstali mogočni bloki, obe veliki nihilistični aparaturi, ob katerih so zbledele ideje, ker je njihov boj, kadar je prešel v skrajne oblike, napovedoval konec, apokalipso. In ko je Fabio to spoznal, je izstopil iz komunistične stranke. Sicer pa je videl, da so se tudi najboljši med njegovimi nasprotniki, duhovni vrhovi konservativnega katolištva, monarchistov in fašizma, umaknili ali pa so jih odrezali; vsi tisti, ki so živelii v umišljenem krogu starega sveta, kjer je človeška zgodovina pomenila tudi zgodovinsko odločitev med duhovnimi načeli. In zdaj je bil torej na vrsti Bertaldi, človek, ki je kot poslednji poskušal veliko sintezo, ki mu je za nekaj časa uspelo uravnotežiti sile in ki je zdaj prepadel, ker so se sile slednji znebile načel in se posvetile le misli popolnega obojestranskega uničenja; v gluhenem svetu, zapuščini mrtvih naravorov, je bilo slišati le še rotovanje avtomatov, ki so namesto misli bljuvali ponarejene ideološke kovance.

»In kaj boste počeli, ko bo vse mimo?«, je vprašal Fabio.

»Vrnil se bom na univerzo,« je rekel profesor Bertaldi s srečnim nasmeškom. »Pomislite vendar, Crepaž, na to čakam že skoraj dvajset let. Napisati nameravam novo izdajo 'Osnutka' in v njem uveljaviti svoje izkušnje. In kardinal me namerava poslati z nekaj nalogami v Azijo, pravi, da potrebuje Benečana, ki pojde zanj na vzhod, da bi opravil nekaj pogovorov in pripravil tla; meni, da lahko le 'Orient' reši Evropo. Tudi Gronchi se močno zanima za to zamisel.«

Ti starci gospodje so neuničljivi, je pomisli Fabio. Gronchi, kardinal, profesor — generacija, ki so ji pripadali, še pomisli na, da bi bilo lahko vse, kar je storila ali nameravala, nesmiselno. Drugačna je bila kot njegova, Fabiova generacija. Medtem, ko je Fabio že na fronti v Španiji vse globlje zapadal v odpoved in cinizem, je profesor, ki je sočasno živel kot pregnanc na Liparskih otokih, napisal svojo nasproti razpravo 'Osnutek filozofije svobode', ki je v prepisih krožila med izobraženci resistenc. »Dož« je bil prestar in imel je mogočne zaščitnike, tako da mu ni bilo treba delati v kamnolomih plovca; vsekakor pa je ta, četudi neoptimistični pa vendar jasnovnid spis ustvaril tako, da je vtegal življenje, medtem ko je Fabio — kakor je premisljeval, stojec zraven Bertaldija pri oknu Marciane — večkrat bredel v življenjsko nevarnost, vendar nikdar z zavestjo, kaj mu prinaša prihodnost.

Mucek Miki

Solska mladina iz Predoselj na poti v šolo

Taborniški pohod iz Kranja do Planice

V počastitev 20 let SNOS in dneva pionirske organizacije je rod »Stražnih ognjev« organiziral izlet po partizanskih poteh iz Kranja do Planice.

Bilo je megleno nedeljsko jih nam je pripovedoval točno, ko smo se odpravili iz variš Sandi Likozar. Pokazal Kranja proti vznožju Šmarjetne gore in naprej proti v Grabnarjevem gozdu in pod Pševom. O borbah v teh krametijo Strehovec, kjer je bila

Ali veste da ...

... SUHI LED dobivamo zaradi naglega izhlapevanja komprimiranega ogljikovega dioksida, ki porabi pri topljenju toliko toplotne, da se en njegov del ohladi tudi do -77,5 stopinje C. Ima obliko srečink, ki jih stiskamo v kalupe.

... je SEVERNI TEČAJ najsevernejša točka Zemlje sredi Severnega ledenega morja. Dan traja tam od 17. marca do 25. septembra. Srednja temperatura v januarju znaša -41 stopinj, v juliju pa -1 stopinjo. Prvi ga je dosegel R. Pearcy, in to 1909. leta.

... je SEVERNI JELEN edina domača žival na severu. Severni jelen živi divji in poldivji v velikih čredah in Eskimi in Laponci jih lovijo in udomačijo. Po številu severnih jelenov se računa bogastvo posameznikov. Z njegovim mlekom se hranijo, s kožuhovino in kožo se oblačijo in pokrivajo šotore. Iz mišic delajo sukanec, iz črev vrvi, iz kosti pa tranke in nože. Severnega jelena uporabljajo tudi za prevažanje in prenašanje hrane.

... je bila SMOLENICA prvi izvir svetlobe. To je veja iglastega drevesa. Zatem so ljudje začeli namakati les v smolu; to je bil začetek bakle. Svetilke, v katerih je izgorevalo olje, ki se je dvigalo po vlaknih, je naslednja stopnja razvoja razsvetljave. Nato so uporabljali lojene, voščene, stearinske in parafinske sveče. Približno pred 100 leti se je pojavila petrolejka, pred 77 let pa je Edison iznašel prvo žarnico.

lo skrivališče globoko v zemlji.

Iz Pševema pa smo nadaljevali pot v Javorje in nato proti Lavtarskemu vrhu in Planici. Prišli smo do spomenika. Sandi nam je pripovedoval o težkih bojih, ki sta jih imeli tukaj Prešernova brigada in selška četa. V letih 1943-1945 je padlo tam 30 borcev, med njimi je bil tudi narodni heroj Stane Zaggar. Tam, kjer je padel heroj Stane Zaggar, smo položili

Z nami je bil tov. Gantar, član IO ZTS, ki je izročil priznanje »Partizanski odred 1962« tabornikom odreda Stražni ognji. S pohoda smo poslali pozdrave predsedniku občinske skupščine Krško.

Mali deček - poglavjar črnskega plemena

V vzhodnem Transvalu, ki je na skrajnem jugu črnega kontinenta, živi pleme, ki steje 6.000 črncev. Poglavar tega plemena je neki beli, desetletni deček.

Plavolasega dečka se vedno lahko vidi z ogrlico iz školjko okoli vrata in leopardo kozho, vrzeno prek ramen, kar napravi vtis dostenjanstvenega poglavarja.

Gotovo ste že slišali o svojega Mikija nikoli ne teperm, čeprav je že kdaj kaj ujel še nobene miši. Razen tega pa je moj Miki angora in ga nobena mačka ne mara. Moj Miki se gotovo boji miši in beži pred njimi, ko je zjutraj tako utrujen, čravno neprestano spi.

Malone čudili se boste, če vam povem, da moj Miki je

Svojega Mikija nikoli ne teperm, čeprav je že kdaj kaj malega izmakinil. Mamica mi je velikokrat dejala, da moramo z živilo ravnat kot s človekom in ubogala sem jo. Ti moj Miki, ti moj Piki, zakaj pa miške ne loviš; ti samo sladkorčke ližeš, pred majhno miško pa zbežiš.

Beba Ulčar
(Iz glasila blejskih pionirjev
»Beli lokvanje«)

mlada rast

Spektrum mavričnih barv

čokolado, piškote in sploh vse sladkarje. Mleka pa ne pokusi, če ni sladkorja v njem. Čudno, kajne?

Včeraj, ko sem obedoval, me je moj Miki takoj posrečeno gledal, da sem mu dala košček sladkorja. Hitro se ga je lotil in v hipu, prav v hipu ga je zmanjkal. Poizkusiti sem hotela, če Miki je regrat. Naskrivaj sem mu ga nekaj nesla na krožnik. In glej čudo! Pojedel ga je. Zasmajala sem se in tekla k mamici, da ji povem to neavadno početje mojega Mika.

Ko je mama slišala za moj uspeh, se je tudi ona zasmajala in rekla: »Cuden maček.«

Ce snop sončne svetlobe prodre skozi prizmo, se na zidu ali kakšnem drugem predmetu formira spekter mavričnih barv. Tak poizkuslahko napravite tudi vi, in to brez sonca in prizme. Dovolj je le, da vzamete posodo z vodo in položite vanjo ogledalo, in to tako, da bo od ravnine, ki jo tvori vodna površina, nagnjeno za 30 stopinj. Potem zajaračite sobo in z vašo bašterijo posvetite na ogledalo. Na stropu se bo pojavit spektrum mavričnih barv. Pri tem je vlogo prizme odigrala voda.

Preplah v gozdu

Bile je zgodaj zjutraj. Sonce je veselo pokukalo izza gora. Vrhova Galetovec in Babji zob sta se lesketala v prvih jutranjih žarkih. Po dolini se je vlekla gosta siva megla.

To jutro smo se odpravili v hribe. Sli smo po vijugasti

kamnitih poti, ki je vodila na planino. Našli smo pastirico, ki je pašla krave. Vprašali smo jo, kje rastejo borovnici. Rada nam je povedala.

Toda ni trajalo dolgo, ko je moja prijateljica zakričala in skočila prek plota naravnost v mlakužo, kjer se je pogreznila do kolen. Toda v istem hipu je čez plot skočila srna, ki je od zmedenosti planila za njo. Moja prijateljica je mislila, da jo žival hoče napasti in je še dalje bredla po močviru. Ko pa ju je preplašena žival zagledala, da planila proti gozdu. Taka se je srna zbalila deklice, deklica pa srne. Bilo ji je zelo nerodno, ko smo ji povedali, da se je prestrašila le uboge srne.

Tega dogodka dolgo nismo mogli pozabiti. Res nismo vedeli, ali bi se smejali ali pa jokali.

Marjanca Palečič,
7. a razred

Deset kilometrov jugozahodno od Hollywooda si je v Culver Cityju družba MGM v prek 30 letih snemanja filmov postavila čudovito in nenavadno zbirko jezer in rek, vasi in mest, ulic, trgov in hiš z vseh kontinentov in iz vseh časov. Ta svojevrstna in vsestranska zbirka dekoracije, ki je »nastopila« kot ozadje že v nepregledni vrsti filmov, stoji na posesti te družbe, ki meri v celoti 60 hektarov in je razdeljena na štiri dele. Na enem stoje poleg upravnih zgradb ateljeji, delavnice in skladišča. Na drugem je zbirka vseh vozil na kolesih, ki si jih je mogoče zamisliti, ter ograde in hlevi, ki so bili nekoč polni živali vseh vrst. Na preostalih dveh kompleksih pa so postavljene zunanjne dekoracije, skozi katere se nameravamo tokrat sprehoditi.

Milijoni za minuto

S nemanje zunanjih prizorov zahteva zdaj Pariz, nato odprto morje, pa srednjeveški Peking in spet južnoameriško posestvo ali trg v lesenem mestu Divjega zahoda. Nemogoče se je vedno preseliti z vso snemalno tehniko v resnično okolje, po eni strani zato, ker tam snemanje vedno niti ni mogoče, po drugi strani (in predvsem) pa zato, ker se cene snemanja vsako minuto že brez tega pišejo z milijonskimi številkami.

Zato si je tudi družba MGM v Culver Cityju postopoma zgradila obsežne zunanjne dekoracije, kjer danes lahko najdejo številna in najraznolikejša prizorišča za svoje filme. Večina teh objektov je bila zgrajena v letih 1935–45, seveda pa so jih kasneje vedno znova spremnjali in prilagojevali za potrebe novih filmov. Z malenkostnimi dodatki in

Srečanje svetov in stoletij

Nenavadna »zbirka« družbe MGM

spremembami, s postavitvijo v različne dnevne in letne čase in vremenske prilike, pa z različnimi snemalnimi koti se da isto ulico spremeniti, da jo lahko prepozna edino snemalna ekipa. Le redko pa so si seveda privoščili tako izrazito zunanjo dekoracijo, kot je bil Bagdad z belim trinajstmetrskim obzidjem in 25-metrskimi minareti za film »Kismet« (1944, z Marlene Dietrich), ki so ga zato lahko uporabili samo še dvakrat in od katerega je danes ostalo le še stopnišče, ki se konča v prazno...

Mušketirji pred kitajsko vasjo

V sak izmed teh objektov ima svoje ime, ki je ponavadi vezano na film, za katerega je bil zgra-

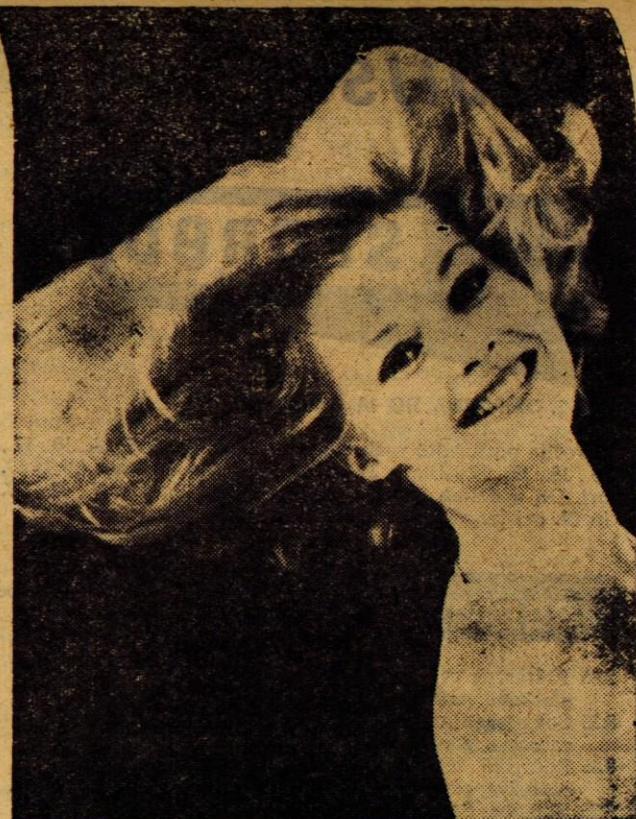
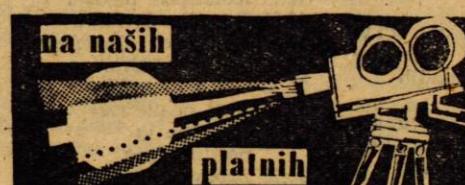
za na štirih hektarjih mestno področje, ki ga omejuje pet ulic in seka več drevo. redov, tako da je tu mogo- če najti malone katerikoli tip mestne soseske. Poglej-

IZ OČI V OČI, režiserja Branka Bauerja je odlično delo s sodobno tematiko o odnosih v delovnem kolektivu, ki je odšlo z letosnjega puljskega festivala kot zmagovalec z Zlato arenou, Bauer pa je dobil tudi Zlato arenou za režijo. V glavnih vlogah direktorja in delavca igrata Ilija Džuvalekovski in Husein Čokić. Vredno ogleda!

NEVIHTA NAD MEHIKO je tragična zgodba iz mehiške revolucije, ki jo je zrežiral Roberto Gavaldon, posnel pa odlični Gabriel Figueroa. Igrata Maria Felix in Pedro Armendariz.

LOLA francoskega režiserja Jacquesa Demaya je tenkočutno in svojevrstno delo o kabaretnej plesavki, ki življenju naključ veruje v ljubezen in sanja o njej. V glavnih vlogah tega zelo uspelega filma je nastopila Anouk Aimée, razen nje pa Marc Michel.

Mlada ameriška zvezdica Carol Lynley, ki jo gledamo kot petnajstletnico ob Kirku Douglasu v »Poslednjem mraku«, igra zdaj dvojno vlogo nune in pocestnice v filmu »Kardinal« Otti Premingerja

mo si samo tri izmed petih di z gostim svežim zelenjem zunanjih ulic: Wimpole Street (ker ga nepretrgoma zaliva predstavlja dve stranični trga jo!) zaraščena vzpetinica, po angleški tradiciji (Plinska kjer se med drevjem vije pot luč, Saga o Forsytih), Obalna ulica je posebno priljubljena za »pariske« scene (Amerikanec v Parizu, Dekleta, Poslednjič sem videl Pariz), Peta Avenija pa je s svojimi modernimi visokimi stavbami primerica za vse velemestne prizore — bila je že New York, Chicago, Los Angeles in Hollywood (v filmu »Pojmo v dežju«). Te ulice imajo še to odlično lastnost, da jih lahko prekrijejo s platnom in je tako možno snemanje nočnih scen tudi podnevi — zato tu pogosto snemajo tudi drugi producenti.

Peta avenija je tudi tisto »Mesto« v MGM glasbenih revijah, v katerega pridejo podeželska dekleta iz »Mesteca« — to pa je »Trg malega mesteca«. Zgrajen je bil za Langov »Bes« (1936) in odtlej s svojimi hišicami, drevjem in parkom s spomenikom odlično služi, čeprav ga je najprej požgal Lang, nato pa je gorel še v »Drevesu življenja« (1957). Nazadnje je nastopil kot zasneženo južno mestece v »Viharju nad Washingtonom« in nato v reviji »Jumbo«.

Morska vas in Divji zahod

Za tem trgom teče Ulica Andyja Hardyja (imenovana po seriji njegovih filmov, kjer so pred nedavnim snemali »Milo ptico mladost« — uličica z drevjem zasenčenih hiš in z belo cerkvico na koncu. Tu je tu-

Le smemo pozabiti tudi Kitajske ulice z značilnimi orientalskimi zgradbami in celo delom kitajskoga zidu, ki so jo zgradili za »Dobro zemljo« (1937) in ki je nato služila tudi za »Zmajevo seme« (1944), pa še kot Japanska v »30 sekundah nad Tokijem« ter kot Malaja in Kogra. Tu je še pogosto uporabljena Holandska ulica, na katere koncu sedaj stoji polovica ladje iz nove verzije »Upora na ladji Bounty«. Poleg »Cirkuskega prostora« pa je končno tu tudi »Jezero« (v koto počiva in razpadava veliki »Bombažev cvet« iz »Plavajočega gledališča«), ki je bilo že jezero, divja reka, ribnik in močvirje (Drevo življenja).

Le redke od teh objektov stalno vzdržujejo (kot ulico Andyja Hardyja in St. Louis Street, ker ju pač stalno rabijo), in tako mnogi počasi propadajo — včasih so kot nenavadni spomeniki nekdanje slave, ki se mogoče ne bo nikoli več vrnila.

RADIJSKI

SPORED

OD 2. OKTOBRA DO 18. OKTOBRA

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05., 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

SOBOTA

- 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Sovjetska in poljska zabavna glasba
- 8.55 Radijska šola za za nižjo stopnjo
- 9.25 Skladbe Saše Santla
- 10.15 Hammond orgle v ritmu
- 10.35 Figaro — scenska glasba
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Anton Petriček — letošnja proizvodnja sladkorne pese pri nas
- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
- 13.50 Za vsakogar nekaj
- 14.05 Posnetki jugoslovenskih opernih ansambl na gramofonskih ploščah
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 S poti po Italiji
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.50 Klavir v ritmu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Skladbice za kratek čas
- 18.45 Novo v znanosti
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Po domače ...
- 20.30 Opatija 1963

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Operne melodije
- 20.45 Pet minut v valčkovem ritmu
- 20.50 Zagrebški bienale 1963
- 22.53 Glasba za lahko noč

nedelja

- 6.00 Dobro jutro
- 6.30 Napotki za turiste
- 7.40 Pogovor s poslušavci
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.33 Slovenski glasbeni umetniki mladim poslušavcem
- 9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 10.00 Se pomnite tovarši

- 10.30 Prenos matinejskega koncerta operne glasbe iz Celja
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Instrumenti zabavne glasbe
- 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 13.30 Za našo vas
- 13.50 Koncert pri vas doma
- 14.10 Nekaj ritmov in melodij
- 15.15 Popularne partiture
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Naš glasbeni avtomat
- 17.05 Majhni zabavni ansambl
- 17.15 Radijska igra
- 18.05 Intermezzo na kino orglah
- 18.15 Glasba iz znatenih oper
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Izberite si svojo melodijo
- 21.00 Njihovi rokopisi
- 22.10 Zaplesite z nami
- 23.05 Glasbeni intermezzo
- 23.12 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
- 13.10 Slavnji pevci v priljubljenih operah
- 14.00 Plesni zvoki za mlade
- 14.30 Iz Mozartovih komornih del
- 15.15 Zvočni vrtljak
- 19.05 Simfonija št. 7
- 20.00 Zabavni orkester Alfredo Antonini
- 20.45 Koncert št. 1
- 20.56 Romanca — Rado Simoniti
- 21.00 V nedeljo zvečer
- 22.10 Komorna soareja

ponedeljek

- 8.05 Igrajo domači in tuji virtuozi
- 8.35 Slovenske narodne in umetne pesmi
- 8.55 Za mlade rádovedneže
- 9.25 Minute z orkestrom George Melachrino
- 10.15 Stirje arije iz opere »Ivajlo«
- 10.35 Naš podlistek
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Trio Avgusta Stanka in Kvintet Bratov Avsenikov
- 12.40 Lepe melodije

- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.45 S knjižnega trga
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Glasbena križanka
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Melodije mojstrov zabavne glasbe
- 18.45 Narava in človek
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Koncert ansambla zagrebških solistov
- 22.10 Zabavni mozaik
- 23.05 Plesno glasbo izvajajo ansambl in solisti

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začni tečaj angleščine
- 19.20 Operni ansambl starega in novega sveta
- 20.10 Živočični portret Tria Herweel
- 20.45 Fantazija
- 21.00 Za oddih in zabavo

TORCH

- 8.05 Domače viže z našimi ansambli in pevci
- 8.30 Zabavni orkestri z zbori
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Prizori iz jugoslovanskih oper
- 10.15 Pisana paleta
- 10.45 Trije mladi skladatelji
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Igra vam kvintet Dobri znanci s pevci
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Plesni ritmi iz koncertnih dvoran
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Pesmi iz Bele Krajine in Žumberka
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.0 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Instrumentalni solisti zabavne glasbe
- 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana
- 18.45 Na mednarondih križpotih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 23.05 Nočni komorni koncert

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika
- 19.20 V vedrem ritmu
- 19.30 Veliki violinisti
- 19.45 Concertino za klavir
- 20.00 Po svetu jazza
- 20.45 Planšarska svadba
- 21.00 Pevec Krsta Petrović
- 21.12 Skupni program JRT

SREDA

- 8.05 Iz oper in baletov
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb

- 9.25 Glasba ob delu
- 10.15 Iz domače in tuje narodne zakladnice
- 10.45 Človek in zdravje
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Igrajo vam Zadovoljni Kranjci
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Tri virtuoze skladbe
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Radi jih poslušate
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Poje komorni zbor RTV Ljubljana
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Friderik Chopin — skladatelj
- 17.35 Iz fonoteke Radia Koper
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Portreti partizanskih skladateljev
- 18.25 V narodnem tonu
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Trije veliki zabavni orkestri
- 20.30 Koncert komorne glasbe v studiu 14
- 21.30 Nocturno
- 22.10 Pisana paleta
- 23.05 Izložba plošč

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj ruskega jezika
- 19.20 Sehrezada — simfonična suta
- 20.05 Renesančni mojster Jacobus Gallus — Petelin
- 20.45 Melodije pariških boulevardov
- 20.55 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.10 Glasbena medigra
- 21.15 Allamistakao — opera

- 23.05 Zabavni vokalni ansambl
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Cetrtek ure z zabavnim zborom Walter Schuman
- 19.20 Iz klavirskega opusa Janeza Matičiča
- 19.40 Sonata za flavto, klavir in violino
- 20.05 IV. prizor iz opere Janošik
- 20.45 Poletni pastorale
- 21.00 Melodije po pošti

PETEK

- 8.05 Narodne pesmi v priredbi za instrumentalne in vokalne ansamble
- 8.35 Vedri zvoki z majhnimi zabavnimi ansamblami
- 8.55 Pionirski tečaj
- 9.25 Med vzoredniki in poldnevni
- 10.15 Seminarska scena i zopere Manon
- 10.35 Novost na knjižni polici
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Petnajst minut z Veselimi hribovci
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Skladbice za kratek čas
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Ljubiteljem domače glasbe
- 15.15 Napotki za turiste
- 15.20 Zabavna glasba
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Popoldne pri Ludviku van Beethovenu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Poje amaterski zbori
- 18.30 Priopovede Bojan Adamič
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Revirska glasba
- 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
- 20.30 Slovenska violinska literatura
- 21.00 Hammond orgle in Bertrand Bech
- 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih
- 22.10 Sestanek plesnih orkestrov
- 23.05 Prijetne melodije
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine
- 19.20 Igramo za vas
- 20.00 Dve ženski pesmi Franz Schuberta
- 20.10 Simfonija v Es-duru
- 20.45 Rečanje s Catarino Valente
- 20.55 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domisljije
- 21.10 Glasbena medigra
- 21.15 Listi iz glasbenega koledarja

KINO

KO, mehiški barvni film
Svoboda — ob 19. uri NEVIHTA NAD MEHIKO, mehiški barvni film

CETRTEK — 17. oktobra

Center — ob 18. in 20. uri IZ UCI V OCI, jugoslovanski film

Storžič — ob 16., 18. in 20. uri NEVIHTA NAD MEHIKO, mehiški barvni film

Jesenice »RADIO«

12. do 14. oktobra avstrijski film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA

12. do 14. oktobra jugoslovanski film o SKOPJU — film o potresu

15. do 16. oktobra francoski film KOSILO NA TRAVI

17. do 18. oktobra nemško-jugoslovanski film TAJNE ORIENTA II. del

Jesenice »PLAVŽ«

12. do 13. oktobra francoski film KOSILO NA TRAVI

14. do 15. oktobra avstrijski film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA

17. do 18. oktobra nemško-jugoslovanski film TAJNE ORIENTA I. del

Zirovnica

12. oktobra ruski film 49 DNI

13. oktobra angleški barvni CS film OBTOŽENI STE, OSCAR WILDE

16. oktobra nemški film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA

16. oktobra jugoslovanski film o SKOPJU — film o potresu

Dovje-Mojstrana

12. oktobra ruski film 49 DNI

TELEVIZIJA**SOBOTA — 12. oktobra**

RTV Zagreb

18.00 Poročila

18.05 »Oblaki, črni oblaci«

— TV drama

RTV Ljubljana

19.00 TV obzornik

19.20 S kamerom po svetu

19.45 Kaj bo prihodnji teden na sporednu JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Opatija 1963

22.30 Zgodba iz serije

dogodivščine Charlja Chana

23.00 Poročila

NEDELJA — 13. oktobra

RTV Zagreb

11.00 Kmetijska oddaja

RTV Ljubljana

11.30 »Denis — varuška«

18.40 Disneyev svet

RTV Beograd

19.30 Po potek skopskega pismoneša

CETRTEK — 17. oktobra

Ni sporeda!

13. oktobra angleški barvni CS film OBTOŽENI STE, OSCAR WILDE

17. oktobra avstrijski film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA

Koroška Bela

12. oktobra nemško-jugoslavski film TAJNE ORIENTA I. del

13. oktobra ameriški barvni CS film NAPAD OB ZORI

14. oktobra francoski film KOSILO NA TRAVI

Kranjska gora

12. oktobra ameriški barvni CS film NAPAD OB ZORI

13. oktobra nemško-jugoslavski film TAJNE ORIENTA I. del

15. oktobra jugoslovanski film o SKOPJU — film o potresu

17. oktobra francoski film KOSILO NA TRAVI

Ljubno

12. oktobra jugoslovansko-italijanski film KAPU ob 19.30

13. oktobra ameriški barvni film IMITACIJA ŽIVLJENJA ob 16. ur

Kropa

12. oktobra ruski barvni film RDECE LISTJE ob 20. ur

13. oktobra nemški barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK ob 15. in 19.30

17. oktobra ruski film DE-VETNAJSTLETNA ob 19.30

Radovljica

12. oktobra francosko-jugoslovanski film AUSTERLITZ ob 19. 30

13. oktobra francosko-jugoslovanski film AUSTERLITZ ob 15.30 in 20. ur

13. oktobra italijanski zavarni film ANTONIO ob 18. ur in 10. ur dopoldne, matineja

Športne prireditve**• NOGOMET**

Kranj — Jutri ob 15. uri se bosta v okviru devetega kolpa slovenske nogometne lige pomerila Aluminij iz Kidričevega in domači Triglav. Tekma bo na nogometnem igrišču novega stadiona, pred tekmo mladincev istih klubov pa bo tam ob 13.30.

Jutri bodo igrali šesto kolpo gorenjske nogometne lige, in sicer bodo na sporednu naslednja srečanja — v Lescah Lesce : Škofja Loka ob 15.30

15. oktobra italijanski film VOJNA SE NADALJUJE ob 20. ur

16. oktobra italijanski film VOJNA SE NADALJUJE ob 18. in 20. ur

17. oktobra italijanski film GARSONJERA ob 20. ur

18. oktobra italijanski film SMRT PRIHAJA IZ VESOLJA ob 20. ur

gledalische
PRESERNOVO GLEDALISCE
v Kranju

Sobota — 12. oktobra prireja Tirso de Molino: DON GIL V ZELENIH HLACAH ob 19.30 — gostovanje v Križah pri Tržiču

Nedelja — 13. oktobra ob 16. ur Tirso de Molino: DON GIL V ZELENIH HLACAH za IZVEN

SREDA — 16. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ručina na TV

18.00 Poročila

RTV Ljubljana

18.05 »Mošnja zlatnikov za najlepšo igračko« slike

RTV Beograd

18.20 »Na slovo, na slovo...« — oddaja za otroke

18.30 Spekter iz kulture in umetnosti

RTV Ljubljana

19.00 TV obzornik

19.30 Ekspedicija

JTV

20.00 TV dnevnik

20.30 Propagandna oddaja

RTV Ljubljana

20.45 Ljubljanski jazz ansambel v ritmu dixilanda

21.15 Poročila

ČETRTEK — 17. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v soli

RTV Ljubljana

17.30 Angleščina na TV

RTV Zagreb

18.00 Poročila

18.05 Mendov spored

(mladinci ob 14. uri), v Tržiču Tržič : Tabor ob 15.30 (mladinci ob 14. uri), na Bledu Bled : Mladost ob 15. uri, na Jesenicah Jesenice : Svoboda ob 15. uri, medtem ko bo tekma Naklo : Triglav B v sredo ob 16. uri.

In še pionirski tekmi v občinski ligi — Visoko : Naklo ob 9. uri in v Britofu Preddvorje : Podbrezje prav tako ob 9. uri.

• ROKOMET

V okviru šestega kolpa republike lige so na sporednu naslednja srečanja : moški — Mladost · Slovenj Gradec ob 10. uri, ženske — Mladost : Piran ob 11. uri; moštvo Tržiča pa igra v Ljubljani, kjer se bo srečalo s Slovanom.

V četrtem kolu ljubljanske konke lige oba gorenjska predstavnika gostujeta. Sava bo igrala z moštvom Dobrega polja, Duplje pa s Šentvidom.

V šestem kolu gorenjske lige za moške so na sporednu naslednje tekme: Cerknje : Sava B 8.30, Savica : Križevci ob 10. uri, Tržič B : Radovljica ob 9. uri. Selec — Žabnica ob 9.30, Storžič : Duplje B ob 9. uri, Mladost B pa je prosta. Vse tekme bodo na igriščih prvoimenovanih mestov.

RTV Ljubljana

19.00 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 Ilidža 63

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Bahavi vojak — prenos iz zagrebškega gledališča

22.00 Poročila

PETEK — 18. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ručina na TV

18.00 Poročila

18.05 Češki lutkovni in risani filmi

18.30 Popotni vtisi iz zapadne Afrike

19.00 TV obzornik

19.30 Stiristo let klavirske glasbe

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.30 Propagandna oddaja

RTV Zagreb

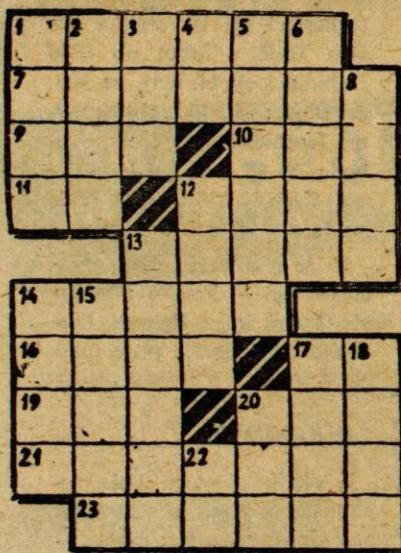
20.45 Ekran na ekranu

RTV Ljubljana

22.00 »Balade Petrice Kerenpuha«

22.30 Poročila

Križanka št. 37

Vodoravno: 1. veliko glasbilo, 7. podoba v lesu, 9. organ vida, 10. moško ime, 11. kazalni zaimek, 12. veliko pristanišče na arabskem polotoku, 13. vrsta bolezni, 14. sultanova palača, 16. vrsta nadležne žuželke, 17. solmizacijski zlog, 19. prelom, 20. gozdna rastlina, 21. zofa brez naslonjalja, 23. modri bakreneč.

Navpično: 1. vrsta tkanine, 2. sestavni del vseh optičnih instrumentov, 3. najvišje igralne karte, 4. so-glasnik in samoglasnik, 5. zelo trda kovina, 6. ubožec, siromak, 8. groza, 12. mesto v zahodni Romuniji, 13. kamenje za posipanje cest, 14. sam, 15. norost, 17. lansko leto, 18. drag kamen, 20. vprašalnica, 22. kravji glas.

Rešitev križanke št. 36

Vodoravno: 1. delta, 6. ednina, 8. ln, 9. meta, 11. Timotej, 13. Anet, 14. na, 15. atenej, 17. Ajada.

Ta poklic je sila neprijeten. Ljudje se me izogibajo, kot da bi prenašal nalezljivo bolezen. Zakaj? Okoli prvega v mesecu nastopim svoj delovni dan. Hodim od hiše do hiše in pobiram ta nesrečni denar.

Ondan sem stopil k neki mladi stranki. Od nekdaj imam težave z njo. Dolguje mi že za dva meseca in je nikakor ne morem dobiti. Brz ko me zagleda skozi okno, se zaklene in je ni za nikogar doma. Premisljeval sem, kako bi jo dobil. Hiša je imela dva vhoda. Skozi prvega si prišel z ulice, skozi drugega pa po ovinku in po poljski stezi. Res, da sem imel blatne čevlje in blače, toda pretokel sem se do hiše.

ko, toda zgodovina mi je že precej izpuhtela iz glave. Na njegova vprašanja največkrat ne znam odgovoriti, kljub temu da dva dni prej, preden grem k njemu, vzamem v roke zgodovino. Profesor vedno poudarja, da brez zgodovine človek ne more živeti. »Kako bi se rešil tega spraševanja?« Vprašanja sem začel postavljati jaz in profesorju sploh nisem dal prilike, da bi me kaj vprašal. Večkrat sem ga spravil v zadrgo. Vprašanja so bila namreč tako bedasta, da noben zgodovinar ne bi znal nanje odgovoriti. Mislim, da se bo naveličal igrati vlogo profesorja.

Druga stranka je vdova. Toda ni sama. Na pragu me vedno najprej pozdravita dva mačka.

Inkasant

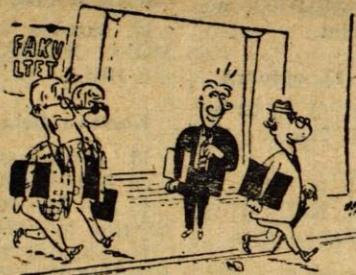
Stranko sem srečal, ko je nesla drva iz kleti. Zdaj se mi ni mogla skriniti. Prijazno me je pozdravila, me vprašala, kod hodim že dva meseca, in rekla, da me je že težko pričakovala. Povabila me je v stanovanje. Mislit sem, da bom dobro opravil, a sem se zmotil.

Že je odprla denarnico, da bi mi dala denar. »O jej,« je zaprla in se udarila po glavi. »Ravno včeraj sem sosedji posodila polovico plače. Oprostite, nisem se prej spomnila. Pridite, prosim, kdaj drugič.« Nekaj sem zagodnjal o tožbi, pa sem imel ogenj v strehi. »Ali sem jaz kriva, če vas dva meseca ni bilo? Kako pa opravljate svojo službo? Se bomo že še pomenili. Na svidenje.«

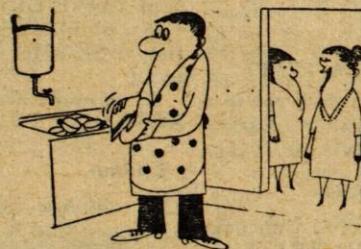
Šel sem v drugo hišo, k drugi stranki. Upokojeni profesor zgodovine. Tu denar sicer dobim, toda... Profesorju je dolčas po šoli in tako vsak mesec za en dan postanem njegov učenec. Naredil sem sicer osemlet-

Sila je prijazna. Povabi me k mizi in postreže s kavo. Kava mi gre nekam težko po grlu, zakaj pred mano na mizi lagodno ležita oba mačka. Vdova ima vse novice iz okolice v meziniku. »On, ona je to rekla; šel jo bo tožit; najbrž bo moral sedeti; jaz ne bi tako naredila; poglejte, kako so ljudje nesramni...« Ura pa teče. Ne gre mi v glavo, kako more biti o vsem tako podkovana. Namerava se tudi znova poročiti. Z menoj je tako prijazna in... upam si trdit, da računa name.

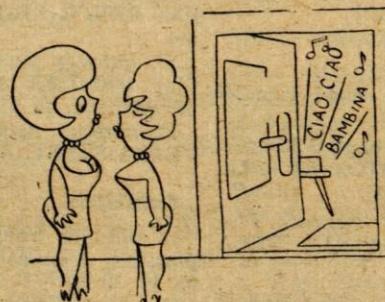
»Tu se pa neha, sem si mislil. »Kako bi ji pregnal te misli?« Neki dan sem jezno odrinil mačka z mize. Kaj je bilo hujšega? Ozmerjala me je s tiranom in rekla, da je slab človek, kdor ne ljubi živali. Hitro se je razburila in hitro pomirila. Spet prejšnja prijaznost. Ni rešitev. Odpovedal bom službo. Hočem, da bi me imeli ljudje radi. Nočem biti tožnik, še manj zgodovinar ali pa mož vdove z dvema mačkoma.«

— Kako veš, da je bruc?
— Izvlekel je roke iz žepov, ko je prišel mimo profesor!

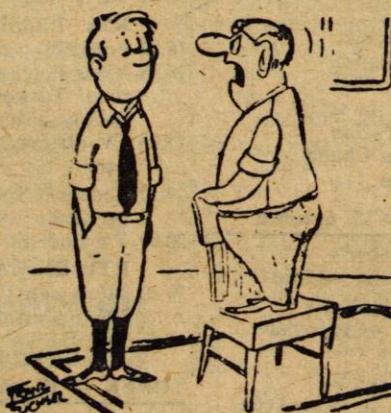
— To je moja popolnoma avtomatizirana kuhinja!

— Moj ljubi sin se uči italijanščine dan in noč!

— Upravnik, prišel sem, da zaprosim za roko vaše hčerke!

Enakopravnost

HOROSKOP

Velja od 12. do 19. oktobra

OVEN (21. 3.—20. 4.)

Tvoji odnosi z okolico so se obnesli. Zaradi priznanja, napak je zagotovljeno zupanje. V intimnih zadevah se bo vse uredilo v tvojo korist, vendar se pazi obrekovavcev.

BIK (21. 4.—20. 5.)

Ni res, da je vse odvisno od naklonjenosti sorodnikov, vendar je prijetno imeti razumevajoče prijatelje. Vztrajnost te pripelje do uspeha, vendar se ne zanašaj na slučajne okolnosti. Zaradi obveznosti za ljubezen ne bo časa.

DVOJČKA (21. 5.—20. 6.)

Predvsem pomni: ko gre za tvoje notranje ravnovesje, se ne oziraj na mnenja drugih. — Izkaže se, da je bilo razburjanje v neki zadevi povsem po nepotrebniem. Razmišljaj in molk sta škodljiva tako kot pesimizem.

RAK (21. 6.—22. 7.)

Ne daj videti na zunaj, da težko prenaša grajo. V poslovnih stvareh zahtevaj čiste račune, kar ti noben ne bo zameril. V ljubezni dobro kaže, slabo pa glede obljube sorodnika.

LEV (23. 7.—22. 8.)

Vse kaže, da se proti pričakovaju otreseš nepredvidenih težav. V ljubezenskih in prijateljskih zadevah se varuj pred nepremisljenimi koraki. Več velikodušnosti.

DEVICA (23. 8.—22. 9.)

Če bodo potrebna kakšna pojasnila, se z zaupanjem obrni do pristojnih oseb. Obstaja možnost za ugodno rešitev tvojih načrtov — tako na poslovnem področju kot s konjičkom. — Simpatija je tam, kjer je najmanj pričakovana.

TEHTNICA (23. 9.—22. 10.)

Razgovori s predstojniki obetajo dober zaključek. Nasproti svojim prijateljem več odkritosrčnosti. Je že poskrbilo za ozimico?

SKORPIJON (23. 10.—22. 11.)

Prevzete obveznosti opraviš v kratkem času. Ni izključeno, da imaš nekaj nasprotnikov zaradi nevoščljivosti. Odločitve v srčnih zadevah trenutno niso primerne.

STRELEC (23. 11.—22. 12.)

Z najmanjšim naporom nekaj dosežeš, kar ti bodo kolegi zavidali. V ljubezni se v prihodnjih dneh izpolnijo mnoge tihе želje. Varuj se posojila.

KOZOROG (23. 12.—20. 1.)

Tvoja vztrajnost te pripelje do uspeha; nasprotni ukrepi pa ne bodo mogli ogroziti tvojih načrtov. Konec tedna prijetno presenečenje.

VODNAR (21. 1.—19. 2.)

V prihodnjih dneh pričakuješ prijetna presenečenja z ženske strani. Vsekakor pa paži, da ne prekoračiš določene meje v nobenem pogledu. Bolj paži na besede kot na izdatke.

RIBI (20. 2.—20. 3.)

Pri vseh odločitvah izbiraj zlato sredino. Od množice predlogov je samo nekaj zares dobrih. Tvoja razsodnost ti bo tokrat svetovala pravo izbiro. V domačih zadevah bo nekaj zaškrivalo.